

**Kuueteistaastaselt oled sa väga tark, ja rohkem
ei kordu see kunagi.**

L. Szilard (1898-1964) ameerika füüsik

Tõstamaa Keskkooli 2000.a. lõpetajad

*Bronek Alpius
Argo Kaelep
Veinica Leibur
Priidik Maninen
Karmen Martel
Ave Martson
Raina Pavlova
Raidi Rand
Elmo Vahemäe*

Klassijuhataja: **Ants Pirs**

Tõstamaa Keskkooli IX klassi lõpetajad

<i>Kaarel Altmäe</i>	<i>Egle Leetmaa</i>
<i>Gert Haller</i>	<i>Vivica Leibur</i>
<i>Marika Heindla</i>	<i>Risto Leppik</i>
<i>Martti</i>	<i>Maarja Lühiste</i>
<i>Hindrimä</i>	<i>Helina Maruse</i>
<i>Ülar Juurik</i>	<i>Margit Maruse</i>
<i>Pille-Riin Jõgi</i>	<i>Jaan Miidu</i>
<i>Rander Jänes</i>	<i>Reena Pavlova</i>
<i>Elin Kaas</i>	<i>Reigo Põltsam</i>
<i>Merit Kaelep</i>	<i>Maarjo Päästel</i>
<i>Kätlin Kaškin</i>	<i>Hannes Salu</i>
<i>Madis Kivisild</i>	<i>Kristin Trei</i>
<i>Tarmo Laan</i>	<i>Rene Rea</i>

Klassijuhataja: **Urmas Reinfeldt**

Pootsi Põhikooli viimased lõpetajad

Eiri Silivälja, Moonika Anderson, Liina Kingsep, Ave Jansen, Karolin Vesik

Klassijuhataja **Heli Kvell**

Lambad päästavad rannaniidud

Looduslike rannaniitude võsastumise vältimiseks on kõige otstarbekam lammaste karjatamine nendel aladel. Seoses Kihnu väina Merepargi rajamise mõttega on ka Tõstamaa valla rannaniitude säilitamine teravalt päevakorda tõusnud. Nimetatud asjaolu ajendas väikesele vestlusele Tõstamaa tuntuma lambakasvataja – noore, ettevõtliku naise – **Tiina Paabuga**. Tema just karjatabki oma 110 pealist karja Suti rannas.

Kuidas kõik alguse sai?

Olen zootehniku haridusega ja proovinud "kätt" mitmete põllumajandusharudega. 1996.a. leidsin kõige sõbralikumad ja vastutulelikumad inimesed Eesti Lambakasvatajate Seltsist. Seltsi abiga sain osta 10 valgepealist utte (ma just eelistan neid mustapealistele). Jäära (texeli tõug – lihatõug) andis selts 1,5 kuuks tasuta kasutamiseks. Nii oli algus tehtud.

Kas ja kuidas arvestad tõuaretuse põhimõtteid?

Arvestan küll. Eriti püüan vältida suguluspaaritust. Kuna Eesti on nii väike, tuleb paratamatult tõumaterjali hankida väljaspoolt Eestit. Minu eesmärgiks on parandada valgepealise lamba tõuomadusi – elkõige tõsta liha

kvaliteeti, sest villa järele on Eestimaal nõudlus väike. Suguluspaarituse vältimiseks olen oma jäärasid laenutanud ka kohalikele lambakasvatajatele. 1998.a. ostsin juurde daala-tõugu lambaid (17 utte ja 1 jäära). Need on Norra mägismaade lambad – maitstva liha ja peene villaga, aga kahjuks väga kallid. Daala tõugu kasutan kohalike lammaste tõuomaduste parandamiseks. **Kes Sind on toetanud ja abistanud?**

Abi olen saanud Lambakasvatajate Seltsilt, aga kõik vajalikud teadmised olen saanud suheldes praktikutega st. teiste lambakasvatajatega.

Materiaalset abi pakub Lambakasvatajate Selts, kes maksab igal aastal utetoetust (250-300 EEK utte kohta).

Kui palju kulub karjamaad?

Praeguse karja jaoks kulub ca 50 ha – see on mul olemas, küll renditud, küll lihtsalt karjatamisloaga – Tõstamaal on siiski inimesi, kes saavad aru lambakasvatuse tähtsusest

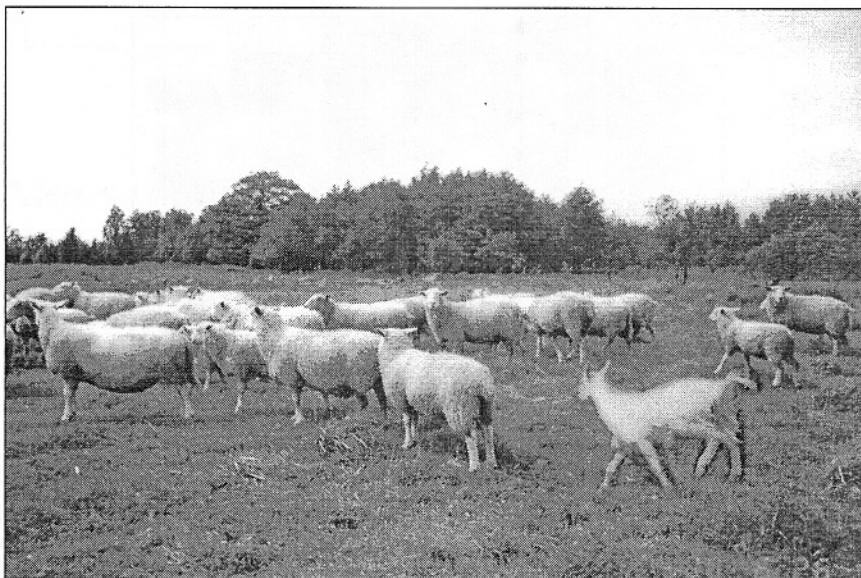
Perenaine väljavalituga

rohumaade võsastumise vältimisel. **Sul ju siin mõned kitsed ka. Milleks need?**

Kitsed on lammaste hulgas päris praktilistel kaalutlustel. Esialgu sai väheste kogemuste tõttu palju daala-talledest otsa, hävis ka uttesid. Teiste lambakasvatajate käest kuulsin, et tallede toitmiseks sobib hästi kitsepiim, pealegi on kitsepiim üldse rikkalike raviomadustega (ka inimesele). Teine põhjus on veidi legendihõnguline – nimelt kitsed hoiavad karja vaos – nende määgimisele järgneb kogu lambakari.

Millist kasu loodad saada?

Kavatsen karja veel suurendada ja tõuaretust suunata lihloomade kasvatamisele. Tulu näen tulevikus lihamüügist (eluskaalul ca 30 EEK kg) ja tõuuttede müügist. See oleneb teatud määral ka sellest, kui palju suudan karjamaad hankida ning millist abi saan kohalikelt inimestelt.

“Lambakarjas” käis *Efeline*

Suurepärase suve- ja rannamängud Tõstamaal

Sel suvel on Tõstamaal toimunud kaks Pärnu maaspordi suurüritust - juunis Pärnumaa 39. suvemängud ja juulis Rannamängud.

Suvemängudel osales enamik Pärnumaa valdasid. Võisteldi jooksukrossis, orienteerumises, kõieveos, jahilaskmises, ergomeetril sõudmises, naiste ja meeste võrkpallis, kergejõustikus ja juhtkonnavõistluses. Korraldajaks on maakonna spordiliit ja et sellise suure võistluse toimumispaigaks valiti juba mitmendat korda Tõstamaa, näitab, et meil on olemas vajalikud sportimispaigad ja korraldussuutlikud inimesed.

Ka Rannamängude korralduskord oli sel aastal Tõstamaa käes. Osalesid kõik kuus mereäärset valda, võisteldi pendelteatejooksus, perevõistluses, juhtkonnavõistluses, kõieveos, sumos, taidluses, naiste ja meeste võrkpallis, kalapüügis, sangpommitõstmises, viktoriinis ja kergejõustikus.

Mõlemad üritused said vaatamata väikestele viperustele osalejatelt hea hinnangu ja selle eest kuuluvad tänusõnad neile Tõstamaa inimestele, kes kordaminekule kaasa aitasid.

Korralduses ja võistluspaikade ettevalmistuses tegid suure töö **Kairi Kuur, Toomas Mitt, Kalev Martson** ja **Elfi Vool**. Tavapäraselt teenis kiidusõnu toitlustamine, mille eest hoolitses koolisöökla personal eesotsas **Sirje Mirgiga**. Riietumispesemist koraldas **Elli Teras**. Sekretariaadis töötasid **Sirli Väara** ja **Anu Randmaa**, vajaliku arvuti-

tehnikat paigaldas **Dmitri Mehhovitš**. Helitehnika eest hooitses **Urmes Reinfeldt**.

Vanemkohtunikena osalesid **Ergo Rand, Herje Vahemäe, Jaan Pall, Ants Pirso**, alakohtunikena veel paljud. Samas on Tõstamaal ka teistsuguse mõtlemisega inimesi. Noored **pätikspürgijad** Margus Sireli, Lauri Karotamm, Roland Karlson ja Jaan Miidu tungisid suvemängude ööl koolimaja, laamendasid ja said tööle signalisatsioonile. Ilmselt oli koolimaja majutamine, kohalesaabus tuletõrje, politsei ja kooliinimeste mure noormeeste mõistuse pärast põhjendatud. Vanematel tuleb nüüd tegemata kasvatustöö eest kopsaks trahv maksta.

Mõlemal võistlusel oli väljas ka Tõstamaa valla võistkond. Nii suvekuu rannamängudel saavutati üldarvestuses kolmas koht. Individuaalselt ja võistkondlikult saavutati mitmeid auhinnalisi kohti, tänusõnad väärivad aga kõik valla eest väljasolnud:

Kõieveos Ervet Sahtel, Tõnu Väli, Herki Idvand, Aivar Saluste, Andres Laur, Paul Karotamm, Ahto Peters. Meeste võrkpallis Janek Jaansoo, Valvo Volgerad, Kaupo Põltsam, Ago Adler, Alo Adler, Argo Kaelep, Vaido Tammearu.

Naiste võrkpallis Moonika Adler, Ivelin Midri, Evelyn Liländer, Raidi Rand, Kairi Kuur, Kärt Somelar,

Meie omad avamisele astumas. Veel nad ei tea, et lõpetavad edukalt – III kohaga.

Kristiina Lepik, Kärt Somelar, Merit Kaelep

Jahilaskmises Mati Heinla, Jaak Jaansoo, Alar Kuusik

Sõudmises Tiina Kapten, Mihkel Lühiste ja Dmitri Mehhovitš

Orienteerumises Mihkel Lühiste, Mare Pärna, Kadri Jõgi, Helen Ojakallas, Saima Rand.

Perevõistluses Jaak Jaansoo, Zeena ja Karoliine Kask, Enn Martson, Mark Martson, Karin Väana

Sumos Kairi Kuur, Paul Paap

Kalapüügis Aare Sutt

Sangpommis Jaak Tork, Jaak Jaansoo, Paul Paap, Aivar Timm

Viktoriinis Herje Vahemäe, Karin Randmäe, Enn Martson, Toomas Mitt

Taidluses Ivelin Midri, Jana Pulk, Joel Pulk, Ain-Ervin Karlson, Hardo Vahemäe, Ants Teras, Maire Adler

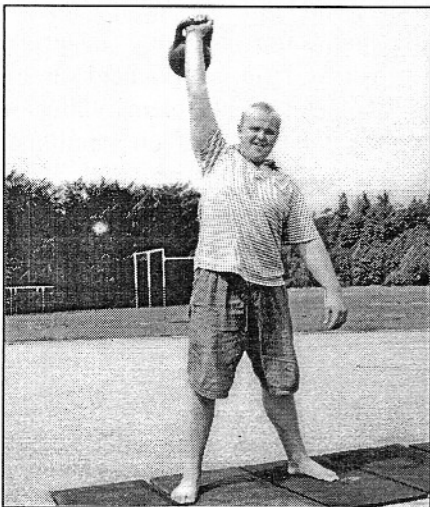
Kergejõustik Kairi Kuur, Marko Esko, Elar Oidersalu, Ave Martson, Jaan Miidu, Alo Adler, Karin Mitt, Merit Kaelep, Margit Pusse, Grete Adler,

rander Jänes, Evelyn Vahemäe, Erko Oidersalu, Toomas Mitt, Kaupo Põltsam, Dmitri Mehhovitš,

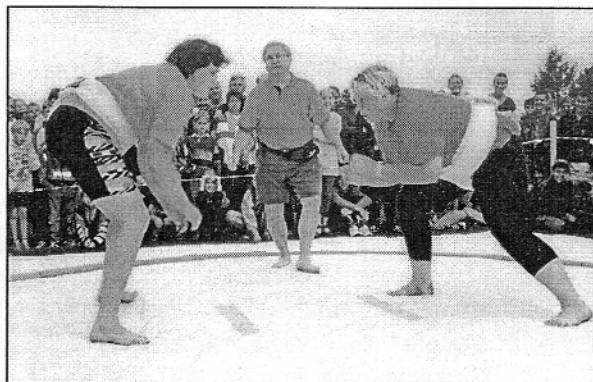
Argo Kaelep, Viljo Lühiste, Jüri Rea, Sven Jürgens, Aivar Luhaorg, Ants Pirso, Rene Rea, Karin Väana, Zeena Kask, Kadri-Ann Valgeväli, Tea Vallimäe, Raidi Rand, Kaarel Altmäe, Anu Randmaa, Jaak Valgeväli

Aitäh kõigile kohtunikele-võistlejatele-kaasaaitajatele ja loodan, et saite meeldiva spordielamuse.

Toomas Rõhu

Paul Paap - Tõstamaa meeste parim rebija.

Vähem kui poole minuti pärast oli kõik selge: I koht Kairi Kuur Tõstamaalt, III koht Kaarin Palmiste Varblast.

Näitusel käis *Mari Lühiste*.

Meenutame jaanipäeva

Jaanipäeval toimus Haapsalus vabariigi presidendi Lennart Meri vastuvõtt konkursi "Kodu kauniks" parimatele. Sel aastal märgiti ära ka Pootsi kooli park. Pärast autasude kätteandmist kutsus president kõiki pidulikule rabarberikoogi maitsmisele.

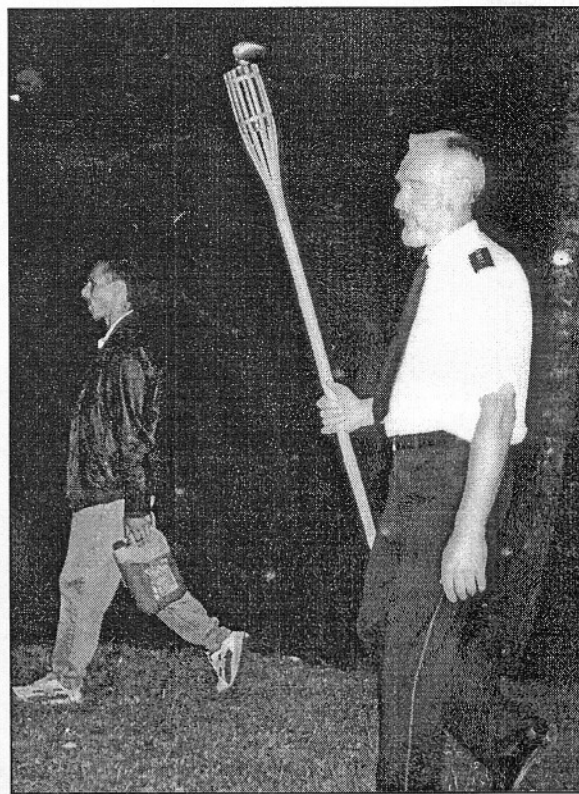
Pootsi kooli direktriss Karin Mitt ja Tõstamaa kooli direktor Toomas Mitt ning Eesti Vabariigi president Lennart Meri. ⇒

⇐ Meie igihaljad näitsikud jaanilaupäeval aastal 2000.

Tõeline jaanipäeva piknik.

Jaan tuleb jaanitulele...

Tõstamaalased kuldses Prahas

19.-23. juunil käisid Tõstamaa Keskkooli õpilased ja veel mõned inimesed Võnnust ning Tallinnast Prahas. Hommikul kella kümne paiku hakkasime Tõstamaalt sõitma ning järgmise päeva pärastlõunal jõudsime oodatud sihtpunkti - kuldsesse Prahasse. Tülikad piiri-ületamised läksid meil üsna edukalt, vaid kurikuulsal Leedu-Poola piiril veetsime pea kaks tundi.

Olime jõudnud uude kliimakeskonda - kuuma oli üle 40 kraadi ja kõikjal valitses täielik tuulevaikus. Esiteks nägi programm ette väikest bussiekskursiooni Tšehhi pealinnas. Alles siis said mõned meist aru, et oleme jõudnud välismaale, sest kahjuks ei ole Eesti linnades säilinud nii huvitavat ja kaunist arhitektuuri. Peale väikest tutvumist linnaga, saime kätte oma toad ühes odavas ja mitte nii ilusas hotellis, kus pidime veetma kaks ööd. Järgmiseks ootas meid ees jällegi linnaekskursioon, kuid seekord juba jalgsi. Minule jättis kõige sügavama mulje Püha Vaclavi

väljak, mis on 850 meetrit pikk ja hästi ilus. Kella kümneks pidime minema veemuusika kontsertile, mis on ainulaadne maailmas, sest kusagil mujal midagi taolist näha ei saa, kuid sinna jõudmiseks pidi igaüks demonstreerima oma jooksvõimeid, sest politsei võttis meie bussi lihtsalt rajalt maha, kuna olime sisenenud alasse, kus kahekordsed bussid pole eriti teretulnud. Üldiselt valitseb seal liikluses täielik kaos - kesklinnas sõidavad autod 100 kilomeetrise tunnikiirusega. Kontsertile me õnneks jõudsime ja see oli päris lahe - valgusefektidest värvilised laulvad purskkaevud. Peale kontserti tahtsime minna jalutama öisesse Prahasse, kuid ülihoollitsev õpetaja ei lasknud meid kahjuks hotellist välja (mõned siiski said). Kuna enamusi jäi hotellimüüride vahele, siis läks seltskonnaelu keema meie endi tubades...

21. juuni hommikul sõitsime Prahast välja Karlsteini kindlusesse, mis oli paik, kuhu ohu korral oleks toodud kogu riigi vara. Sealt edasi sõitsime Koneprüške karstikoobas-tesse, kus oli nii hea jahe - vaid kümme kraadi üle nulli. Koneprüškelt sõitsime tagasi Prahasse, kus läksime jällegi linna peale. Seekord

otsustasid enamused juba ise linnaga tutvuda, mitte giidi sabas joosta. Kuna meil olid päris head linna-kaardid, siis otsustasin minagi omal käel linnaga tutvuda. Seekord jäi mulle kõige enam meelde presidendiloss Hradi ja kuulus Karli sild, mida mõned peavad ka Praha sümboliks. Õhtul, kui hotelli jõudsin, levis mingi kahtlane jutt, et keegi meist oli saanud trahvi, sest öösel tehti hotellis liigset lärmi. Kahjuks ei tea ma siiani, kas keegi ka päriselt trahvi maksis või oli see nali. Hoolimata hirmujuttudest läksin ma siiski öösel kesklinna ja ma ei kahetse seda, sest see oli tõesti kõige lähedam tegu kogu reisi jooksul, kuna öine Praha on midagi hoopis muud kui päevane. Igatahes tuleb arvestada, et öö jooksul võib takso hind tõusta üle kolme korra.

22. juuni hommikul algas jällegi ülipikk sõit, kuid seekord juba koju. Peale lõputuid tunde Tšehhis, Poolas, Leedus ja Lätis, jõudsime siiski 23. juuni pärastlõunal Tõstamaale.

Kellel iganes avaneb võimalus reisida Prahasse, siis kasutage see ära ning ärge unustage maitsmast ka väga head ja odavat tšehhi õllet ning veini.

Üks väga rahulolev reisija

Hradi presidendiloss.

Üleval mäe otsas on Karlsteini kindlus.

Miljonid lendasid tuulde

17.juunil toimus Tallinna Lauluväljakul esimene Eest – Soome ühislaulupidu, millest olevat omal ajal unistanud juba papa-Jannsen. Lauljaid oli ca 10 000 (Eestist 6500, Soomest 3500). Loodeti palju kuulajaid ja seda mitte ainult Eestist ja Soomest, vaid üle maailma. Tegelikult oli lauluväljak pooltühi – arvatavalt 2000; loodeti 30 000. Pealtvaatajate vähesust püüti tagantjärgi vabandada külma ilmaga (+8). Aga mulle meenuvad üldlaulupeod, mis on peetud lausvihmas ja lauluväljak on ikka rahvast tulvil olnud.

Kava oli koostatud nii, et vaheldumisi lauldi Eesti ja soome autorite teoseid. Üldiselt kulges kontsert väga minoorsest, polnud ühtegi särtsakamat laulu, mis oleks vähegi elavdanud külmetavaid pealtvaatajaid. Meeldis lõpp, kus esitusele tulid **Sibeliuse “Finlandia” ja Ernesaksa “Mu isamaa on minu arm”**.

Peale laulupeo lõppu suundusid soome lauljad laevadele, et jõuda õhtuks Helsingisse. 18.juunil toimus Helsingi olümpiastaadionil ühine tantsupidu. Soome televisioon kandis selle peo üle. Jälgisin seda teleri vahendusel. See

pidu oli tõesti ilus (tänu eesti tantsujuhtide korralduskogemustele). Tooni andsid seal eesti tantsijad, aga pealtvaatajate osas oli pilt veel kurvem kui Tallinnas – kogu suure staadioni tribüünid olid praktiliselt tühjad.

Väheste kuulajas-vaatajaskonna põhjuste otsimine pole minu ülesanne, aga tavalise peokülalisena on siiski väga kahju asjatult kulutatud miljonitest (Eesti riigil kulus 4,5 miljonit).

Laulupeol külmetas **Efeline**

Tutvustan Teile veidi lähemalt ansamblit Duubel 7 – võibolla näeme meiega teda veel sel aastal.

Ansanbel on kujunenud välja Revalia poistekoori ja hiljem Revalia meeskoori lauljatest.

Kuna koorilaul põhineb peamiselt klassikalisel repertuaaril, oli neil noormeestel tahtmine laulda ka veidi kergemas stiilis. Ansambel esitab kenat mitmehäälset meestelaulu.

On esinetud GLASGOW Kuninglikus Kontserdisaalis.

Kotka merepäevade raames toimunud lauluvõistlusel saadi GRAND PRIX ja seda vaid kaheaastase tegutsemise ajal.

Repertuaar sisaldab **Rein Rannapi, Raimond Valgre, Tõnis Mägi, Kustas Kikerpuu, F.Scuberti, J.Lennoni ja P.McCartesvi ning A.L.Webberi** jpt. laule.

22.juulil esineb ansambel ka Pärnu rahvusvahelise koorifestivali lõpetamisel.

Kui soovite veel lähemat infot, siis saab seda interneti aadressil WWW.hot.ee/duubel7

Tõstamaa Seltsimaja juhataja

Maire Adler

Tarkuseteri

Me mõtleme harva selle üle, mis meil on, kuid oleme peaaegu alati mures selle pärast, mida meil pole.

A. Schopenhauer (1788-1860), saksa filosoof.

Kõige otstarbekamalt on siin maailmas jagatud mõistust. Igaüks arvab, et ainult temal on seda küllalt.

J. Galsworthy (1867-1933), inglise kirjanik.

Ma pole kunagi olnud vaene, ainult rahatu. Vaesus on meelelaad, rahatus kõigest ajutine olukord.

M. Todd (1909-1958), ameerika filmiprodutsent.

Õnnitleme juulikuu sünnipäevalapsi!

*Kui ka astuda tuleb
üle aastate mäe,
ärgu rõõmuta
möödugu ainuski päev.
Ja et süda sul kaua
noor oleks veel,
ikka tervist ja õnne
jätuks su teel.*

Alma Kaimak	86	Arteemi Udu	71
Rodefia Vare	85	Herman Randmaa	07
Helga Vestmann	76	Aleksander Sõerd	65
Salomia Eeriku	76	Linda Masso	65
Arno Jürgens	75	Anne Raimets	60
Theodor Jürimaa	73	Härtsi Kiveste	60
Laine Rand	73	Helle Pihlak	50
Erich Soots	72		

Tervitame uut vallakodanikku ja õnnitleme vanemaid!

Anneli Siim ja Olev Teki poeg
Indrek - 26.06.2000.a.

Härma poes müügil Baltic Vairase

NAISTE JALGRATTAD.

Samas avatud ka VIDEOLAENUTUS
15.- EEK-i ööpäev

*Ärge jätke teineteist saatuse
hooleks,
mured ja rõõmud jagage pooleks!*

**Aljona Petraševitš
Valdo Sutt**

**Tuuli Petraševitš
Ago Paalberg**

Abiellumise puhul õnnitlevad:
Väino, Andrei, Jaana, Leili
ja Kalju

**Tõstamaa vallapäevad
11. – 13. augustil.**

Jälgi reklaami!

Tõstamaa Vallavalitsus algatas
21.06.2000.a. OÜ Mets ja Tare taotlusel
detailplaneeringu Tõstamaa vallas Värati
külas asuva Kanistu maaüksuse
maaoSTARBE muutmiseks ja maaüksuse
jaotamiseks ehituskruntideks.

**Ainus tõeline veendumus peaks inimesel olema see, et midagi ei tohi
võtta liiga tõsiselt.**

S. Butler (1612-1680), inglise satiirik.

**Tõstamaa
valla
ajaleht**

Toimetused:

Lea Rannik Tõstamaa Raamatukogu
Alo Adler Tallinna Tehnikaülikool
Trükkinud OÜ Hansaprint

tel. 96 184
tel. 96 231

aip@tostamaa.parnu.ee
alo.adler@mail.ee